

■ JOHDANTO

Kolmivuotias poikani istuu sohvalla iPad sylissään ja on keskittynyt ruudun tapahtumiin. Uteliaana menen katsomaan, mitä hän puuhailee.

Puolitoista vuotta sitten hankin vaimoni kanssa vanhimmillemme lapsillemme iPadin. He olivat tuolloin kolme- ja viisivuotiaat. Oppimispelien jatkuva kehittyminen oli tehnyt vaikutuksen minuun ja vaimooni. Vielä suuremman vaikutuksen meihin oli tehnyt, kun olimme huomanneet, kuinka tehokkaasti lapsemme olivat oppineet pelatessaan oppimispelejä minun iPadillani. Molemmat lapset olivat oppineet täysin englannin värejä kuvaavien perussanojen sisällöt, kun he olivat pelanneet kahden viikon ajan peliä nimeltään *Fun English*. Kun kysyin heiltä, mitä ”purple”, ”orange” tai ”brown” tarkoittaa, molemmat suomea äidinkielenään puhuvat lapset vastasivat oikein.

Kaksi viikkoa, kolme- ja viisivuotiaat lapset, 100 prosenttia sisällöstä opittuna – peliä pelaamalla! Niinpä hankimme heille oman iPadin.

Suomalaisissa kouluissa englannin opetus alkaa yleensä oppilaiden ollessa yhdeksän vuoden ikäisiä. Lähes välittömästi he opettelevat eri värejä kuvaavat sanat. Kun lasten osaamista testataan, heidän tuloksensa ovat odotetusti normaalijakauman mukaisia. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että muutamalle oppilaalle jää mieleen alle 50 prosenttia sisällöstä. Suurin osa oppilaista jää 60:n ja 80 prosentin välille – he saavat suurimman osan

sanoista oikein. Muutama ”lahjakas” oppilas osaa kaikki sanat ja saa arvosanaksi kympin: 100 prosenttia sisällöstä oikein.

Kuinka sitten puolta nuoremmat lapset pääsevät 100 prosentin osaamiseen kahdessa viikossa ilman minkäänlaista aikuisten ohjausta ja valvontaa?

Vastausta tähän kysymykseen ei vielä ole. Oppimispeliala on erittäin nuori, vaikkakin se kehittyy nopeasti. Jo olemassa oleva tutkimus muilta aloilta voi kuitenkin syventää ymmärtämystämme tästä ilmiöstä. Viimeaikaiset kasvatustieteen, motivaatiopsykologian, positiivisen psykologian sekä neurotieteen tutkimukset maalaavat mukaansatempaavaa kuvaa siitä, mikä saa aikaan tämän eron oppimistahdissa.

Jos lapset eivät ole innostuneita siitä, mitä he ovat tekemässä, heidän oppimistehokkuutensa romahtaa. Toisaalta jos lapset ovat kiinnostuneita, he kykenevät hämmästyttäviin saavutuksiin. Asialleen omistautunut opettaja, inspiroiva opetusvideo, jännittävä ympäristö, jota tutkia, tai hauska peli opettavat paljon paremmin kuin ulkoopettelu. Oppiminen voi olla hauskaa.

Itse asiassa parhaimmillaan ja kaikkein tehokkaimmassa muodossaan oppimisen pitäisikin olla hauskaa. Jos lapset tylsistyvät, heidän huomionsa alkaa harhailla. Jokainen vanhempi ja opettaja tietää, että jos lapsi ei kiinnitä huomiota siihen, mitä tekee, hän ei myöskään opi. Mutta jos peli tai omistautunut opettaja todella saa lapsen kiinnostuksen heräämään, oppimista ei voi estää.

Istuudun poikani viereen ja seuraan, kun hän pelaa iPadillaan peliä nimeltä *Dragon Box*. Hän on nyt pelannut sitä jo monena päivänä, harjoitellut minuuttikaupalla joka päivä. Hän ei tarvitse ulkopuolista rohkaisua, palkintoja tai rangaistuksia. Peli itsessään on oma palkintonsa. *Dragon Box* on todellakin yksi parhaista tällä hetkellä saatavilla olevista oppimispeleistä.

Kolmivuotias poikani istuu sohvalla ja ratkaisee yhtälön toisensa jälkeen. Hän opettaa itselleen monimutkaista algebraa pelaamalla peliä, jossa on – no, lohikäärmeitä laatikoissa. Pulmissa, joita hän ratkoo alle minuutissa, on kolme muuttujaa. Ne näyttävät tältä:

$$\frac{2}{X} + \frac{D}{E} = \frac{B}{X}$$

Klikkaus siellä, napautus tuolla ja katsos: yhtälö $x:n$ laskemiseksi on ratkaistu. En itsekään osaa ratkaista näin monimutkaisia yhtälöitä ainakaan aivan suoralta kädeltä. Poikani ratkoo niitä silmänsä räpäyttämättä.

Pitänee lisätä, että poikani on älykkyydeltään aivan normaalin kolmivuotiaan tasolla – hän juoksentelee mielellään ympäriinsä ja tutkii maailmaa. Kyse on pelistä. Se saa lasten keskuudessa aikaan tyypillisesti samanlaisia tuloksia joka puolella maailmaa.

Tämä on oppimisen tulevaisuutta: hauskaa oppimista. Se on tulevaisuutta, joka on muotoutumassa parhaillaan.

Kuten tieteiskirjailija William Gibson kerran totesi: ”Tulevaisuus on jo täällä, se ei vain ole kovinkaan tasapuolisesti jakautunut.”

Meidän on aika alkaa jakaa sitä.